

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
Președinte: Timofti Vladimir,
Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Stratan Igor în numele părții vătămate Ionel Gheorghe și de către inculpatul Tutunaru Valentin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Tutunaru Valentin xxxxx, născut la xxxxx,
originar xxxxx și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.10.2017 - 21.03.2018;

Instanța de apel: 21.04.2018 - 03.09.2018;

Instanța de recurs: 04.12.2018 - 20.02.2019.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni (sediul Central) din 21 martie 2018, Tutunaru Valentin a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost respinsă solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a sumei de 1820 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. De către organul de urmărire penală, Tutunaru Valentin a fost învinuit de faptul că la 16 august 2011, aflându-se în centrul xxxxx, sub pretextul vânzării unor terenuri agricole lui Ionel Gheorghe, prin abuz de încredere și înșelăciune a însușit de la ultimul, suma de 1000 euro, astfel prin acțiunile sale a cauzat părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 1000 euro, echivalentul a 16000 lei.

Astfel, acțiunile lui Tutunaru Valentin au fost calificate de către acuzare în temeiul art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, *escrocherie adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Procurorul a atacat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Tutunaru Valentin să fie recunoscut

vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și ai stabili în baza acestui articol o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 700 u.c. cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau a exercita activități în domeniul gestionării mijloacelor bănești pe termen de 1 an.

A încasa de la Tutunaru Valentin cheltuielile judiciare în sumă de 1820 lei, suportate pentru efectuarea raportului de expertiză nr. 34/12/l-R-4060 din 28.07.2017.

În motivarea apelului procurorul a invocat că prin probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată pe deplin se dovedește vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, și anume: declarațiile părții vătămate Ionel Gheorghe, declarațiile martorilor Cioară Sergiu, Ursu Nadejda, Tutunaru Ion, Tutunaru Ion; procura nr. 5042 din 16.08.2011, întocmită de notarul public Culava Taisea; contractul de vânzare-cumpărare nr. 1603 din 14.04.2014 autentificat de notarul public Culava Taisea; procura nr. 1738 din 22.04.2014, întocmită de notarul public Lazari Anghelina; procesul-verbal de confruntare din 28.03.2017 între partea vătămată Ionel Gheorghe și bănuitul Tutunaru Valentin; procesul-verbal de confruntare din 28.03.2017 între martorul Cioară Sergiu și bănuitul Tutunaru Valentin; procesul-verbal de confruntare din 28.03.2017 între martorul Ursu Nadejda și bănuitul Tutunaru Valentin; procesul-verbal de confruntare din 10.08.2017 între martorul Ionel Gheorghe și martorul Tutunaru Ion; procesul-verbal de ridicare din 24.05.2017 conform căruia, de la Ionel Gheorghe a fost ridicată o recipisă datată cu 16.08.2011 cu dimensiunile de 21 cm x 14,5 cm; procesul-verbal de examinare a obiectului din 24.05.2017; raportul de expertiză nr. 34/12/l-R-4060 din 28.07.2017 conform căruia a fost efectuată examinarea recipisei din numele lui Tutunaru Valentin din 16.08.2011.

A invocat procurorul, că din probele acumulate rezultă că partea vătămată Ionel Gheorghe indică concret că în anul 2011 a fost telefonat de către Tutunaru Valentin (pe care îl cunoaște de foarte mulți ani deoarece este consătean și cu care era în relații bune, de unde apare și premisa abuzului de încredere) care i-a propus ca să-i procure terenurile agricole cu nr. cadastrale xxxxx, și cota valorică care sunt situate pe teritoriul xxxxx.

La 16 august 2011 vătămată Ionel Gheorghe și inculpatul Tutunaru Valentin s-au întâlnit în xxxxx, unde Ionel Gheorghe i-a transmis banii pentru terenuri, iar Tutunaru Valentin a întocmit o recipisă de primire a banilor. Dreptul de proprietate nu a fost trecut imediat pe numele cumpărătorului, Ionel Gheorghe, deoarece terenurile vândute erau ale lui Tutunaru Valentin în coproprietate cu soția sa xxxxx (martor) și era necesar acordul acesteia la încheierea tranzacției.

Astfel după înțelegerea avută, Tutunaru Valentin a întocmit doar o procură notarială pe numele lui Tutunaru Ion N. (martor), care era persoană de încredere a lui Ionel Gheorghe, urmând ca după revenirea lui xxxxx în țară, transferul de proprietate să fie efectuat cu acordul ultimei.

Având încredere deplină în Tutunaru Valentin, partea vătămată Ionel Gheorghe în anii ce au urmat nu a insistat la transferul proprietății pe numele

său, însă periodic prin apel telefonic, îl contacta pe inculpat ca să afle când vine soția sa, ca să-și dea acordul încheierii contractului de vânzare-cumpărare a terenurilor, însă Tutunaru Valentin intenționat indica că soția s-a nu se află acasă și este plecată peste hotare, din care motiv transferul proprietății s-a prelungit pe un termen nerezonabil mai mare, răstimp în care, terenurile predestinate lui Ionel Gheorghe au fost vândute altei persoane fapt ce rezultă din conținutul contractului de vânzare-cumpărare nr. 1603 din 14.04.2014 autentificat de notarul public Culava Taisea, conform căruia, Tutunaru Valentin, în calitate de vânzător, reprezentat de către (martor) Tutunaru Ion N. în baza procurii nr. 5042 din 16.08.2011 și Tutunaru Ion C. (martor) în calitate de cumpărător, au încheiat contractul privind vânzarea - cumpărarea terenurilor agricole cu următoarele nr. cadastrale: xxxxx.

Astfel, acuzatorul de stat a relevat că în acțiunile lui Tutunaru Valentin sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Consideră procurorul, că sentința este ilegală și în partea ce ține de refuzul instanței de a dispune încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat.

3.1. Partea vătămată Ionel Gheorghe a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de condamnare.

În motivarea apelului, partea vătămată a invocat următoarele argumente:

- instanța de judecată nu a luat în considerație că, inculpatul în cadrul unui proces civil a negat că a primit suma imputată de la partea vătămată, ca mai apoi în cadrul procesului penal să recunoască primirea sumei date;

- inculpatul a săvârșit o infracțiune de escrocherie clasică și anume când o cotă de teren echivalentă a fost vândută concomitent la două persoane, luând banii de la amândoi, iar proprietar a devenit numai unul;

- instanța de judecată nu s-a expus asupra cotei valorice a lui Tutunaru Valentin și anume cui îi revine, precum și legătura de cauzalitate dintre cota de teren echivalentă și cota valorică;

- învinuirea adusă este confirmată prin probe veridice, concludente și pertinente din care rezultă vinovăția lui Tutunaru Valentin în comiterea infracțiunii incriminate;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2018, au fost admise apelurile, casată integral sentința cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: Tutunaru Valentin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 2 (doi) ani.

A fost respinsă cererea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului Tutunaru Valentin a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizei în sumă de 1820 lei.

4.1. Pentru pronunțarea soluției date, instanța de apel a statuat, că prima instanță eronat a ajuns la concluzia că, inculpatul Tutunaru Valentin învinuit în

baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, urmează a fi achitat din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Instanța de apel a indicat că prin Legea nr. 179/26.07.2018, pentru modificarea unor acte legislative, publicată în Monitorul Oficial al R. Moldova, 309-320/498, 17.08.2018, la articolul 190 Cod penal, în dispoziția alineatului (1), textul „*înșelăciune sau abuz de încredere*” s-a substituit cu textul „*inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile*”; în dispoziția alineatului (2), litera c) s-a exclus.

4.2. Instanța de apel a constatat în fapt, că Tutunaru Valentin la 16.08.2011, aflându-se în centrul xxxxx, sub pretextul vânzării unor terenuri agricole lui Ionel Gheorghe, prin abuz de încredere și înșelăciune a însușit de la ultimul, suma de 1000 euro, astfel prin acțiunile sale a cauzat părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 1000 euro, echivalentul a 16000 lei.

4.3. Deși inculpatul nu a recunoscut vina, instanța de apel a conchis, că din cumulul de probe analizate prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, se constată cu certitudine că inculpatul Tutunaru Valentin a săvârșit escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii actului juridic, încheierea căruia a fost determinată de comportament dolosiv și viclean, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, adică infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a considerat că prima instanță neîntemeiat a respins în totalmente probele acuzării, prin care cu certitudine se confirmă comiterea faptei prejudiciabile prevăzute de legea penală și vinovăția inculpatului Tutunaru Valentin și greșit a ajuns la concluzia de achitare din motiv că, fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

4.4. La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel având în susținere prevederile art. art. 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal, a reținut, că conform prevederilor art. 16 Cod penal, infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, săvârșită cu scop de cupiditate.

De asemenea a ținut cont de pericolul social al infracțiunii săvârșite, de aspectele săvârșirii infracțiunii, de lipsa circumstanțelor cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, personalitatea celui vinovat, anterior nejudecat, neangajat în câmpul muncii, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află.

Luând în considerație că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, nu și-a recunoscut vina, nu au conștientizat gravitatea faptelor comise, circumstanțe atenuante sau agravante nu s-au stabilit, instanța de apel a considerat, că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea de societate, prin stabilirea în privința acestuia a pedepsei în limitele prevăzute de sancțiunea

art. 190 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe termen de 2 ani, cu aplicarea art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a pedepsei pentru perioada de probațiune de 2 ani

4.5. Cu referire la prevederile art. art. 143, 227 alin. (3), 229 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, instanța de apel a respins solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în sumă de 1820 lei, pentru efectuarea expertizei.

5. Avocatul Stratan Igor în numele părții vătămate, în temeiul prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpatului în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, la 3 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea recursului se invocă dezacordul cu modul de individualizare a pedepsei și mărimea acesteia, considerând-o prea blândă, deoarece instanța de apel nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de Tutunaru Valentin, de urmările și motivul infracțiunii comise, care însușind suma de bani de la partea vătămată s-a îmbogățit fără justă cauză.

Totodată, inculpatul Tutunaru Valentin atât în faza de urmărire penală cât și în cadrul cercetării judecătorești vina în comiterea infracțiunii imputate nu a recunoscut și de cele comise nu se căiește.

Mai mult, inculpatul a declarat că nici cele scrise de el în recipisă nu corespund adevărului, această afirmație însă urmează a fi apreciat critic în condițiile în care raportul de expertiză nr. 34/12/1 -R- 4060 constată clar că indici ce denotă faptul modificării în conținutul inițial al recipisei nu s-au depistat, mai mult inculpatul nu a recunoscut însăși obligația de a perfecta actele pe numele părții vătămate în speță care era cumpărător de bună credință.

5.1. Inculpatul Tutunaru Valentin, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului inculpatul invocă dezacordul cu soluția instanței de apel, privind condamnarea sa în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, considerând că starea de fapt reținută de instanță este bazată pe aprecierea greșită și incompletă a probelor.

Totodată cu referire la explicațiile din practica judiciară, menționează că în speță nu au fost întrunite elementele laturii obiective și subiective ale infracțiunii de escrocherie.

6. Procurorul a prezentat referință la recursul declarat de avocatul Stratan Igor în numele părții vătămate Ionel Gheorghe, pledând pentru admiterea acestuia în sensul declarat, deoarece inculpatul nu a contribuit la aflarea adevărului în cauză, nu a reparat prejudiciul material, iar aplicarea unei pedepse mai blânde nu va influența asupra reeducării acestuia.

7. Verificând argumentele recursurilor declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Cu referire la recursul declarat de avocatul Stratan Igor în numele părții vătămate.

Din conținutul recursului declarat, rezultă că recurentul invocă dezacordul cu decizia instanței de apel sub aspectul individualizării pedepsei penale stabilite inculpatului Tutunaru Valentin, făcând referire în acest sens la erorile de drept prevăzute la pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței ori când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume manifestă dezacordul cu individualizarea pedepsei stabilite inculpatului, considerând-o prea blândă și care nu îndeplinește scopul legii penale de reeducare a inculpatului, însă analizând argumentele menționate în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de recurs le apreciază ca neîntemeiate și posibile respingerii din următoarele motive.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de

persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Din actele cauzei rezultă, că Tutunaru Valentin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar în temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 2 ani.

Concluzia instanței de apel în vederea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal a fost fundamentată pe circumstanțele că infracțiunea săvârșită face parte potrivit prevederilor art. 16 alin. (3) Cod penal, din categoria infracțiunilor mai puțin grave, de personalitatea inculpatului, care anterior nu a fost judecat, nu este angajat în câmpul muncii, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, de lipsa circumstanțelor agravante și atenuante.

Colegiul penal amintește, că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea

infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

- împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;
- starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;
- natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii;
- motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit;
- natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului;
- conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal;
- nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Așadar, în viziunea instanței de recurs, instanța de apel corect a apreciat că scopul pedepsei penale poate fi atins și fără executarea reală a acesteia, deoarece din circumstanțele speței rezultă că nu au fost constatate careva impedimente pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului.

Totodată, suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu poate fi privită ca fiind o soluție de achitare, deoarece la o potențială încălcare a legislației penale, se va lua în considerație în mod obligatoriu, inclusiv și pedeapsa stabilită prin decizia contestată.

Sub aspectul prevederilor legale citate, Colegiul statuează că pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

La fel, în practica judiciară constatntă s-a afirmat în mod întemeiat, că a aplica o pedeapsă necorespunzătoare gravității proprii infracțiunii, ar însemna fie a-l supune pe infractor unui spor de privațiuni sau de restricții ce nu este necesar pentru a corecta conduita sa, fie dimpotrivă, a-i impune o suferință care, datorită

intensității sale reduse, în loc să-l intimideze și să-l îndrepte, mai degrabă îl încurajează să persevereze în încălcarea legii penale.

Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Reieșind din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la examinarea recursului declarat de către avocatul Stratan Igor în numele părții vătămate, nu au fost stabilite careva erori de drept care ar condiționa casarea deciziei contestate, impunându-se soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul declarat de inculpatul Tutunaru Valentin.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 03 septembrie 2018, în prezența inculpatului Tutunaru Valentin și a avocatului acestuia Arnaut Valentina (f.d. 110, vol.II), totodată participanții la proces fiind înștiințați că pronunțarea deciziei motivate urmează să aibă loc la 02 octombrie 2018.

De asemenea, instanța de recurs atestă că la data stabilită, inculpatul și apărătorul său fiind prezenți, au fost anunțați despre amânarea pronunțării deciziei integrale pentru 16 octombrie 2018.

Drept urmare, la 16 octombrie 2018 a fost pronunțată decizia motivată a instanței de apel în prezența avocatului inculpatului Arnaut Valentina, căreia i-a fost explicat termenul și modul căii de atac al deciziei.

La caz, termenul de declarare a recursului decurge din 17 octombrie 2018, ziua imediat următoare datei pronunțării deciziei motivate și a expirat la 16 noiembrie 2018, aceasta fiind și ultima zi de depunere a recursului, pe când inculpatul a declarat recursul la 13 decembrie 2018, respectiv cu depășirea termenului de declarare a acestuia.

Nu poate fi reținut argumentul inculpatului precum că a recepționat copia deciziei motivate la data de 16 noiembrie 2018, și respectiv termenul pentru recurs decurge din această zi, or, conform prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului este de 30 de zile *din data pronunțării deciziei* și nu din data recepționării acesteia.

Colegiul penal menționează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art. art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul conchide, că recursul declarat de inculpatul Tutunaru Valentin este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui ***Tutunaru Valentin xxxxx***:

- al avocatului Stratan Igor în numele părții vătămate Ionel Gheorghe, ca fiind vădit neîntemeiat;

- al inculpatului Tutunaru Valentin, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la ***04 aprilie 2019***.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor